

Firmabil

Vilkår

Gjelder fra 01.01.2026

Innholdsfortegnelse

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	3
2 HVOR FORSIKRINGEN ER GYLDIG	3
3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER.....	3
4 HVILKE SKADER, TAP ELLER UTGIFTER SOM DEKKES.....	3
4.1 ANSVAR	3
4.2 BRANN	4
4.3 TYVERI	4
4.4 GLASS	4
4.5 REDNING.....	4
4.6 KOLLISJON, UTFORKJØRING ELLER VELT	4
4.7 LEIEBIL	4
4.8 PARKERINGSSKADE.....	5
4.9 FEILFYLLING	5
4.10 BILNØKKEL OG LADEKABEL.....	5
4.11 TOTALSKADEGARANTI.....	5
4.12 MASKINSKADE.....	5
4.13 VARER OG VERKTØY I EGET KJØRETØY	6
4.14 GODSANSVAR	6
4.15 FLYTTEANSVAR.....	6
4.16 ANSVAR VED BRUK AV KRAN	6
4.17 ANSVAR FOR HENGENDE GODS I KRAN	6
4.18 SNØBRØYTING	6
4.19 UNDERSLAG	6
4.20 BEGRENSET IDENTIFIKASJON	6
5 HVILKE SKADER, TAP ELLER UTGIFTER SOM IKKE DEKKES	7
5.1 GENERELLE	7
5.2 GLASS	8
5.3 REDNING.....	8
5.4 LEIEBIL	8
5.5 PARKERINGSSKADE, FEILFYLLING, NØKKEL, LADEKABEL OG TOTALSKADEGARANTI	8
5.6 MASKINSKADE.....	8
5.7 VARER OG VERKTØY I EGET KJØRETØY	9
5.8 GODSANSVAR	9
5.9 FLYTTEANSVAR.....	9
5.10 ANSVAR VED BRUK AV KRAN	9
5.11 UNDERSLAG	9
5.12 BEGRENSET IDENTIFIKASJON	9
6 FORSIKRINGSTAKERS OPPLYSNINGSPLIKT	9

6.1 ENDRING AV RISIKO SOM KAN MEDFØRE AT ERSTATNINGEN BORTFALLER.....	9
6.2 ENDRING AV RISIKO SOM KAN MEDFØRE REDUSERT ERSTATNING	10
6.3 ENDRING AV RISIKO SOM KAN MEDFØRE FORHØYET EGENANDEL	11
7 SIKKERHETSFORSKRIFTER	11
7.1 BRUK OG VEDLIKEHOLD	12
7.2 BRANN.....	13
7.3 TYVERI.....	14
7.4 Utleie og prøvekjøring	14
7.5 ULYKKE	15
7.6 LEASING.....	15
8 FORSETT, GROV UAKTSOMHET OG RUS	15
8.1 FORSETT OG GROV UAKTSOMHET	15
8.2 RUS.....	15
9 MELDING AV SKADE	15
10 HVORDAN ERSTATNINGEN BEREGNES	15
10.1 REPARASJON	16
10.2 TAP.....	16
10.3 TOTALSKADE	16
10.4 Ekstra utstyr, løsøre med mer.....	16
10.5 EGENANDEL	17
10.6 EGENANDELSREDUKSJON	17
10.7 IDENTIFIKASJON.....	17
10.8 TING SOM KOMMER TIL RETTE	17
10.9 TILBAKEBETALING AV ERSTATNING.....	17
11 BONUS	18
11.1 BONUSOPPARBEIDING	18
11.2 BONUSTAP	18
12 TILLEGGSVILKÅR.....	18
12.1 FØRER- OG PASSASJERULYKKE	18
12.2 RETTSHJELP	20
12.3 LEASING.....	22
12.4 PANTHAVER.....	22

FIRMABIL

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringsavtaleloven § 7-1 i er fraveket. I stedet gjelder følgende:

- a) Forsikringstaker
- b) Registrert eier
- c) Rettmessig bruker
- d) Andre med tinglyst eiendomsrett i kjøretøyet

2 Hvor forsikringen er gyldig

- a) Forsikringen er gyldig i Europa med mindre annet kommer frem av forsikringsbeviset. Belarus, Kosovo, Russland, Tyrkia og Ukraina omfattes ikke. I tillegg unntas land hvor det er krig eller andre uroligheter jf. Generelle vilkår punkt 6.2.
- b) Ved reiser utenfor Norge er dekningen gyldig i inntil tre måneder med mindre annet er avtalt med forsikringsforetaket. For enkelte land kan det forutsettes Grønt Kort.
- c) Redningsforsikringen er begrenset til Norden i forbindelse med kun delkasko (brann/tyveri).
- d) Rettshjelpsforsikringen er kun gyldig i Norden.

3 Hva forsikringen omfatter

Deknings- omfang/ Hva omfattes	Kasko Pluss	Kasko	Del- kasko	Ans- var
Kjøretøy som angitt i forsikringsbevis	Ja	Ja	Ja	Kun ansvar
Ett sett ekstra hjul som levert med kjøretøyet nytt fra forhandler	Ja	Ja	Ja, begrenset inntil kr 10 000	Nei
Fastmontert ekstrautstyr	Ja, inntil kr 50 000 (kan utvides)	Ja, inntil kr 10 000 (kan utvides)	Nei	Nei
Personlig løssøre	Ja, inntil kr 25 000, men begrenset til kr 5 000 per gjenstand	Ja, inntil kr 10 000, men begrenset til kr 5 000 per gjenstand	Nei	Nei
Ladekabel	Ja, inntil kr 25 000	Nei	Nei	Nei
Bilnøkkel	Ja, inntil kr 25 000	Nei	Nei	Nei

4 Hvilke skader, tap eller utgifter som dekkes

Det kommer frem av forsikringsbeviset hvilke av dekningene som omfattes.

4.1 Ansvar

Skade på personer (ubegrenset sum) og andres ting (inntil kr 100 000 000) jf. bilansvarsloven. Utenfor Norge dekkes bilansvar etter nasjonal lovgivning.

4.2 Brann

Skade som følge av åpen flamme, lynnedslag og eksplosjon.

4.3 Tyveri

Skade som følge av tyveri eller forsøk på tyveri.

4.4 Glass

Reparasjon eller bytte av utvendig glass som følge av plutselig og uforutsett bruddskade/steinsprut. Om ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket, godtas kun bytte dersom glasset ikke kan repareres.

Glass dekkes med inntil 50 % av kjøretøyets markedsverdi (eller avtalt forsikringssum dersom denne er lavere enn markedsverdien) på skadetidspunktet.

Hurtigruta Carglass eller Riis Bilglass skal benyttes dersom ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket.

4.5 Redning

- Berging og taving av kjøretøy (samt henger) til nærmeste verksted som kan foreta reparasjonen eller, hvis rimeligere, reparasjon på stedet ved driftsstans eller erstatningsmessig skade.
- Hjemtransport av fører og passasjerer på rimeligste måte når kjøretøyet må forlates på grunn av plutselig sykdom, ulykke, dødsfall eller i påvente av reparasjon. Videretransport til bestemmelsessted eller hotellopphold i inntil to dager kan alternativt dekkes etter avtale med forsikringsforetaket dersom dette ikke er dyrere enn hjemtransport. Originalkvitteringer må kunne vises. Ved plutselig sykdom, ulykke eller dødsfall forutsettes også legeerklæring.
- Returreise på rimeligste måte for fører for å hente kjøretøyet når det måtte forlates på grunn av forhold som nevnt i punkt b. Det samme gjelder hvis kjøretøyet er

kommet til rette etter å ha vært stjålet. Originalkvitteringer må kunne vises.

Redning dekkes med inntil 50 % av kjøretøyets markedsverdi (eller avtalt forsikringssum dersom denne er lavere enn markedsverdien) på skadetidspunktet.

REDGO bilberging eller Viking Redningstjeneste skal benyttes om ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket.

4.6 Kollisjon, utforkjøring eller velt

- Skade som følge av kollisjon, utforkjøring, velt eller annen plutselig, tilfeldig og ytre påvirkning.
- Kostnader til tømning og rens av drivstofftank i forbindelse med feilfylling av drivstoff.

Forsikringsforetakets avtaleverksteder skal benyttes om ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket. Ved å melde skaden på nett får en oversikt over hvilke verksteder som finnes i nærheten.

4.7 Leiebil

- Utgifter til leiebil i forbindelse med erstatningsmessig skade (unntatt glass). Antall dager leiebil dekkes går frem av forsikringsbeviset, begrenset til normal reparasjonstid. Samlet antall dager gjelder også om leiebil dekkes for noen av punktene under.
- Om kjøretøyet må kondemneres, dekkes leiebil i inntil sju dager etter at erstatningstilbud er sendt.
- Om kjøretøyet ikke kommer til rette etter tyveri, dekkes leiebil i inntil sju dager etter at erstatningstilbud er sendt.

Leie av bil dekkes med inntil kr 800 per dag. Etter avtale med forsikringsselskapet kan inntil samme størrelse bil eller drivstofftype dekkes.

Om det ikke er behov for leiebil, kan det i

stedet gis en samlet kontanterstatning på inntil kr 2 500.

Hertz Bilutleie skal benyttes om ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket.

4.8 Parkeringsskade

Parkeringsskade som følge av at motpart som forårsaker skaden ikke gir seg til kjenne.

Parkeringsskade, feilfylling, bilnøkkel og ladekabel inngår i Kasko Pluss og dekkes med inntil kr 25 000, begrenset til ett tilfelle per år.

4.9 Feilfylling

Tømming og rens av drivstofftank i forbindelse med feilfylling av drivstoff.

Parkeringsskade, feilfylling, bilnøkkel og ladekabel inngår i Kasko Pluss og dekkes med inntil kr 25 000, begrenset til ett tilfelle per år.

4.10 Bilnøkkel og ladekabel

- a) Skade på eller tap av ladekabel.
- b) Skade på eller tap av bilnøkkel eller fjernkontroll til parkeringsvarmer. Ved dokumentert tyveri dekkes i tillegg kostnader til programmering og omkoding.

Parkeringsskade, feilfylling, bilnøkkel og ladekabel inngår i Kasko Pluss og dekkes med inntil kr 25 000, begrenset til ett tilfelle per år.

4.11 Totalskadegaranti

Totalskadegaranti inngår i Kasko pluss.

4.11.1 Ikke-leaset kjøretøy

Nytt kjøretøy av samme merke, modell og utstyrsvariant ved erstatningsmessig skade som overstiger kjøretøyets gjenanskaffelsesverdi. Om kjøretøyet i mellomtiden er utgått eller er erstattet med en modell med større endringer eller en ny modellgenerasjon, benyttes sist kjente listepreis for forsikret modell og utstyrsvariant.

Landkreditt ønsker å bidra til overgangen til et nullutslippsmiljø. Det forutsettes derfor at nytt kjøretøy er helelektrisk. Dersom skadet kjøretøy ikke er elektrisk, dekkes nytt elektrisk kjøretøy med inntil tilsvarende verdi som skadet kjøretøy. Alternativt dekkes markedsverdi om det foretas et kontantoppgjør.

4.11.2 Leaset kjøretøy

Betalt startleie ved erstatningsmessig skade som overstiger gjenanskaffelsesverdien, fratrasket gjenstående måneder av leieforholdet. Dekkes med inntil kr 150 000.

Totalskadegaranti forutsetter at kjøretøyet er kjøpt fabrikknytt av forsikringstaker. Kilometerstand kan ikke overstige 15 000 km og alder på kjøretøyet kan ikke overstige ett år.

4.12 Maskinskade

Plutselig og uforutsett skade på motor, girkasse, kraftoverføring, styreenhet samt høyvoltbatteri (for elektrisk kjøretøy) og som hindrer fortsatt framdrift eller bruk av kjøretøyet.

Kjøretøyets alder og kilometerstand går foran dersom motor eller annen komponent (som nevnt ovenfor) har vært byttet tidligere.

Maskinskade utløper når kjøretøyet blir 10 år.

Forsikringsforetakets avtaleverksteder skal benyttes om ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket. Ved å melde skaden på nett får en oversikt over hvilke verksteder som finnes i nærheten.

4.13 Varer og verktøy i eget kjøretøy

Skade på eller tap av egne varer og verktøy (herunder innleid verktøy fra profesjonell utleier) som følge av erstatningsmessig skade på kjøretøyet. Yrkesverktøy tilhørende de ansatte dekkes også om det mottas godtgjørelse for dette. Originalkvitteringer, leiekontrakt og dokumentasjon på godtgjørelse må kunne vises.

Sum per enkeltgjenstand er begrenset til kr 25 000 dersom ikke annet går frem av forsikringsavtalen.

Om samlet forsikringssum er over kr 50 000, må kjøretøyet være utstyrt med fabrikkmontert alternativt FG-godkjent alarm og/eller sporingssystem (med varsling til alarmsentral). Om alarm eller sporingssystem ikke foreligger, økes egenandelen med kr 15 000.

4.14 Godsansvar

- a) Ansvar for skade på eller tap av gods jf. vegfraktloven under lasting, kjøring til bestemmelsessted eller avlesning. I tillegg dekkes følgene av forsinket utlevering.
- b) Frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordring (helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap).

Erstatning per kg skadet eller tapt gods erstattes med:

- a) 17 SDR ved innenriks befordring.
- b) 8,33 SDR ved utenriks befordring.

4.15 Flytteansvar

Ansvar for skade på eller tap av gods jf. NSAB Flytting under lasting, kjøring til bestemmelsessted eller avlesning.

Erstattes med inntil kr 100 000, men ikke over kr 1 200/m³ for den del av godset som er tapt, mangler eller er skadet.

4.16 Ansvar ved bruk av kran

Rettslig erstatningsansvar utover bilansvarsloven for skade på personer og andres ting som følge av bruk av kran.

Erstattes med inntil kr 1 000 000 om ikke annet kommer frem av forsikringsbeviset.

4.17 Ansvar for hengende gods i kran

Rettslig erstatningsansvar for skade på gods som løftes med kran.

Erstattes med inntil kr 300 000 om ikke annet går frem av forsikringsavtalen.

4.18 Snøbrøyting

Skade som følge av at kjøretøyet benyttes til snøbrøyting.

4.19 Underslag

Tap av kjøretøy i forbindelse med utleie eller demokjøring hos forhandler dersom det ikke kommer til rette tre måneder etter at forsikringsforetaket fikk beskjed om at det var borte.

4.20 Begrenset identifikasjon

Skade voldt under forhold som normalt begrenser eller gjør at erstatningen bortfaller. Forsikringsforetaket har likevel rett til å kreve regress av bruker og fører av kjøretøyet.

5 Hvilke skader, tap eller utgifter som ikke dekkes

5.1 Generelle

- a) Skade oppstått før forsikringen trådte i kraft.
- b) Skade, tap eller utgifter som fabrikant, importør, leverandør eller reparatør er ansvarlig for i henhold til garanti eller annet rettsgrunnlag.
- c) Skade som følge av at serviceaksjon/tilbakekalling eller lignende i fra fabrikanten ikke er fulgt opp.
- d) Skade som følge av ikke overholdt sikkerhetsprosedyre ifra fabrikant eller leverandør som for eksempel om å ikke parkere i garasje i forbindelse med brannfare.
- e) Skade som følge av at kjøretøyet leies ut mot betaling (med mindre dette går fram av forsikringsavtalen).
- f) Skade som følge av at kjøretøyet benyttes til passasjertransport mot betaling (buss, taxi eller limousine-transport).
- g) Skade som følge av at kjøretøyet benyttes som russebuss eller lignende.
- h) Skade som følge av at kjøretøyet benyttes til budbil eller lignende (med mindre dette kommer frem av forsikringsavtalen).
- i) Skade som følge av snøbrøyting (med mindre dette kommer frem av forsikringsavtalen).
- j) Skade som inntreffer på flyside inne på lufthavn (airside).
- k) Skade som følge av at kjøretøyet rekvireres av offentlig myndighet.
- l) Skade som følge av jordskjelv og vulkanske utbrudd, direkte som indirekte.
- m) Skade som følge av klimatiske forhold så som temperatur, nedbør, tyngde fra snø eller is, frost og frostsprengning.
- n) Skade som følge av fukt, vann eller råte, sprekker og utettheter med mindre skaden følger direkte av annen erstatningsmessig skade.
- o) Skade, herunder kortslutning, for elektroniske komponenter og batterier

med mindre det har vært brann med åpen flamme på utsiden av skadet del eller komponent.

- p) Skade som følge av feilfylling når dette skyldes feil drivstoff i pumpeanlegget til drivstoffstasjonen.
- q) Skade som følge av varmgang, koks, sot, gradvis slitasje, korrosjon samt annen tæring.
- r) Skade som følge av feil bruk eller uforsvarlig belastning.
- s) Skade på motor, girkasse, kraftoverføring, styreenhet og batteri alene.
- t) Skade på eller tap av hjulsett lagret på profesjonelt dekklager mot betaling.
- u) Skade på spesialdekk for bruk på bane eller til motorsport.
- v) Skade på eller tap av penger, smykker, klokker, mobiltelefon, nettbrett eller andre type verdigjenstander.
- w) Skade som følge av ombordlessing, transport og ilandlessing fra sjøgående transportmiddel (med mindre dette er en del av det offentlige veinettet).
- x) Skade som følge av arbeid på flåte, rigg, skip eller lignende (med mindre dette går frem av forsikringsavtalen).
- y) Skade som inntreffer under lufttransport eller ved transport med kabel-/svevebane.
- z) Skade som følge av kjøring i terreng (med mindre det er gitt dispensasjon ifra myndighetene og at det går frem av forsikringsbeviset at terrengkjøring omfattes).
- æ) Skade som følge av deltakelse eller trening til hastighetsløp, fartsprøver, kjøring på avsperrret område, bane eller vei. Forsikringen gjelder likevel kjøring som inngår i obligatorisk opplæring til førerkort eller deltakelse i førerutviklingskurs («rustløser») i Norge forutsatt at kurset:
 - gjennomføres i henhold til vegtrafikkloven og gjeldende fartsgrense på stedet. Kurs med dispensasjon fra ordinær fartsgrense (50/80 km/t), eller hvor det blir holdt

høyere fart enn denne, dekkes ikke.

- har som formål å bedre trafiksikkerheten på offentlig vei.
- har en ansvarlig arrangør.
- har kursinformasjon tilgjengelig på nett.
- har instruktør på banen under kjøring.
- kursinformasjon og bekreftelse på deltakelse må kunne sendes forsikringsforetaket ved skade.

5.2 Glass

- Skade på lykter.
- Skade på solcellepanel.
- Skade på sensorer, kameraer eller annen tilhørende elektronikk (unntatt nødvendig kalibrering ved bytte av rute).
- Merkostnader for bytte eller reparasjon av tilhørende teknisk installasjon dersom dette må byttes ut i forbindelse med reparasjon eller bytte av glasset (for eksempel åpne-/lukke-mekanisme eller stemningsbelysning i forbindelse med panoramasoltak).

Kaskoforsikringen kan fremdeles benyttes, men da med tilhørende egenandel og bonustap.

5.3 Redning

- Deler.
- Reparasjon på verksted.
- Utgifter for betalende passasjerer eller haikere.
- Viderebefordring av gods.

5.4 Leiebil

- Utgifter til bompenger, drivstoff, egenandel eller andre type utgifter utover selve leiebilskostnaden.
- Leiebilsutgifter når dette dekkes av mobilitetsgaranti eller lignende.
- Leiebilsutgifter når maskinskade dekkes av importør/fabrikant, men mobilitetsgarantien ikke dekkes eller er begrenset.

5.5 Parkeringsskade, feilfylling, nøkkel, ladekabel og totalskadegaranti

- Skade for budbil, taxi, trafikkskole- eller utleiekjøretøy samt kjøretøy med prøvekjennemerke eller eksportskilt.
- Skade på ladekabel, nøkkel eller fjernkontroll til parkeringsvarmer som kun er av visuell art og ikke påvirker funksjonaliteten.

5.6 Maskinskade

- Skade som følge av konstruksjons- eller produksjonsfeil, herunder programvare.
- Kostnader ved utskifting av deler som er omhandlet i produsentens modifiseringsprogram selv om dette skjer i forbindelse med en annen erstatningsmessig skade.
- Skade som følge av fukt.
- Skade som skyldes unormalt høyt oljeforbruk med mindre dette skyldes annen skade på motoren.
- Skade på kabler eller ledningsnett alene.
- Skade på klimaanlegg, førerassistansesystemer, mediasystem og lignende som ikke påvirker kjøretøyets framdrift.
- Skade på startbatteri.
- Skade på leaset batteri til elektrisk bil hvor forsikring av batteri er inkludert i leieavtalen.
- Skade på eksosanlegg, herunder katalysator og partikkelfilter.
- Skade på bremses/bremsesystem.
- Skade på clutch, herunder slavesylinder og hydraulikk.
- Skade på tannstang og styrestag.
- Skade på understell.
- Skade på hjullager.
- Skade på luftbelger i luftfjæring.
- Skade på drivakselmansjetter.
- Skade på filtre, slanger og tank til drivstoff, AdBlue eller lignende.
- Skade på klimaanlegg som følge av lekkasje i fra sprinkler eller radiator.
- Skade som kun er av optisk art, herunder

innvendig belysning.

5.7 Varer og verktøy i eget kjøretøy

- a) Tap som følge av at utstyret ikke fungerer slik det gjorde forut for transporten om det ikke samtidig er tegn på ytre fysisk skade.
- b) Skade på matvarer, tobakk eller alkohol.

5.8 Godsansvar

Utover begrensningene som går fram av vegfraktaftaleloven, dekkes ikke ansvar for skade på:

- a) farlig gods (ADR)
- b) flyttegods
- c) levende dyr, herunder fisk
- d) biler

I tillegg dekkes ikke:

- e) utvidet erstatningsansvar med mindre dette går frem av forsikringsavtalen.
- f) Ansvar for skade dersom kjøretøyet leies ut til andre.

5.9 Flytteansvar

Ansvar for skade når kjøretøyet leies ut til andre.

5.10 Ansvar ved bruk av kran

- a) Ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier.
- b) Ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere.
- c) Ansvar for skade på broer, veier, vakter eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.
- d) Ansvar jf. vegfraktiloven eller NSAB Flytting.
- e) Ansvar for skade når kjøretøyet leies ut til andre.

5.11 Underslag

- a) Underslag begått av forsikringstaker sine ansatte eller familie.
- b) Underslag hvis det ikke foreligger kopi av utleiekontrakt og identifikasjon (førerkort, nasjonalt ID-kort eller pass).
- c) Personlig løssøre.

5.12 Begrenset identifikasjon

Skade hvis bruker av kjøretøyet har mer enn 10 % eierinteresse i firmaet eller deltar i firmaets styre eller ledelse.

6 Forsikringstakers opplysningsplikt

Endres risikoen i strid med premieforutsetningen, må forsikringsforetaket straks varsles. Se ellers forsikringsavtaleloven § 4-1 (forsikringstakerens plikt om å gi opplysninger om risikoen). Dersom opplysningsplikten er forsømt, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort jf. forsikringsavtaleloven § 4-2 (nedsettelse av forsikringsforetakets ansvar når opplysningsplikten er forsømt).

Er det gitt uriktige opplysninger, kan forsikringsforetaket si opp avtalen med 14 dagers varsel, eller umiddelbart ved svik, jf. forsikringsavtaleloven § 4-3 (forsikringsforetakets rett til å si opp forsikringen når det har fått uriktige opplysninger).

6.1 Endring av risiko som kan medføre at erstatningen bortfaller

Endres risikoen jf. forsikringsavtaleloven § 4-6 (ansvarsbegrensning på grunn av endring av risikoen), står forsikringsforetaket uten ansvar.

6.1.1 Ombygd, trimmet eller tunet kjøretøy

Ombygd, trimmet eller tunet kjøretøy, herunder endret programvare, som ikke er godkjent av Statens Vegvesen eller varslet forsikringsforetaket.

6.1.2 Motorsport

Kjøretøy som benyttes til motorsport eller lignende bruk på bane, vei eller avsperrert område.

6.1.3 Utleie mot betaling

Kjøretøy som leies ut mot betaling, herunder bildeling, dersom ikke annet er avtalt med forsikringsforetaket.

6.1.4 Passasjertransport mot betaling

Kjøretøy som benyttes til passasjertransport mot betaling, for eksempel buss og taxi.

6.1.5 Russebuss

Kjøretøy som benyttes som russebuss eller lignende.

6.1.6 Frakt av farlig gods

Kjøretøy som benyttes til frakt av farlig gods (ADR), herunder dynamitt, eksplosiver, flytende petroleum, bensin samt kjemikalier eller gasser i flytende, komprimert eller gassform.

6.1.7 Bruk på «ikke fast grunn»

Kjøretøy som benyttes på «ikke fast grunn» så som myr eller vann (herunder islagt vann som ikke er oppmerket som vei eller trasé av offentlig myndighet).

6.1.8 Flyside (airside)

Kjøretøy som benyttes på flyside som servicekjøretøy for fly eller flyplassen eller til å utføre arbeid eller lignende i nærheten av fly, helikoptre med mer.

6.1.9 Arbeid på flåte, rigg eller skip

Kjøretøy som benyttes til arbeid på flåte, rigg, skip eller lignende med mindre annet går frem av forsikringsbeviset.

6.1.10 Gruvearbeid/tunnelutbygging

Kjøretøy som benyttes i gruvearbeid eller til tunnelutbygging.

6.2 Endring av risiko som kan medføre redusert erstatning

Endres risikoen jf. forsikringsavtaleloven § 4-7 (forbehold om å sette ned erstatningen ved endring av risikoen), reduseres erstatningen ved skade med et beløp som svarer til forholdet mellom for lavt beregnet pris og prisen som skulle vært beregnet. Ved ansvarsskade, kreves forsikringstaker for et tilsvarende beløp.

Det går frem av forsikringsbeviset hvilken informasjon som er lagt til grunn.

6.2.1 Bruksområde

Viser det seg ved inntruffet skade at kjøretøyet (utover begrensningene i punkt 6.1) benyttes i strid mot forutsetningene i forsikringsbeviset, reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lavt beregnet pris og prisen som skulle vært beregnet. Ved utbetaling over ansvarsdekningen har forsikringsforetaket rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

6.2.2 Kjørelengde

Ved overskredet kjørelengde reduseres erstatningen ved skade med et beløp som svarer til forholdet mellom for lavt beregnet pris og prisen som skulle vært beregnet. Ved utbetaling over ansvarsdekningen har forsikringsforetaket rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

Kjørelengden blir for resten av

avtaleperioden justert opp til den kjørelengden kjøretøyet skulle ha hatt. Pris for kjørelengde beregnes alltid ifra forsikringsperioden sin startdato.

6.2.3 Påbygg og utstyr

Viser det seg ved inntruffet skade at forsikringstaker ikke har underrettet forsikringsforetaket om at kjøretøyets spesifikasjoner har blitt endret, reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lavt beregnet pris og prisen som skulle vært beregnet. Ved utbetaling over ansvarsdekningen har forsikringsforetaket rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

Forsikringen blir for resten av avtaleperioden endret til det kjøretøyet skulle vært satt opp med. Endringen gjelder ifra siste fornyelsesdato.

6.2.4 Forsikringssum

Når forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset fastsettes premien på grunnlag av denne summen. Viser det seg ved inntruffet skade at den reelle markedsverdien overstiger forsikringssummen, reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lavt beregnet pris og prisen som skulle vært beregnet.

Ved utbetaling over ansvarsdekningen har forsikringsforetaket rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

Forsikringen blir for resten av avtaleperioden endret til det kjøretøyet skulle vært satt opp med. Endringen gjelder ifra siste fornyelsesdato.

6.3 Endring av risiko som kan medføre forhøyet egenandel

6.3.1 Alder sjåfør

Om det er avtalt individuell aldersbegrensning på sjåfør og dennes alder var under begrensningen ved skade, økes egenandelen med kr 15 000 (gjelder også ved ansvarsskade).

6.3.2 Alarm

Når avtalen gjelder med forutsetning om fabrikkmontert/FG-godkjent alarm og dette ikke var i bruk eller forelå ved skade, økes egenandelen med kr 15 000.

6.3.3 Sporingssystem

Når avtalen gjelder med forutsetning om sporingssystem (med varslings til alarmsentral) og dette ikke var i bruk eller forelå ved skade, økes egenandelen med kr 15 000.

6.3.4 Brannslukkeranlegg

Er det avtalt at kjøretøyet skal være utstyrt med automatisk brannslukkeranlegg og systemet ikke er aktivt eller vedlikeholdt jf. produsentens servicekrav, økes egenandelen med kr 15 000 (gjelder også ved ansvarsskade).

6.3.5 Andre sikkerhetsrabatter eller avtalt forutsetninger

Er det avtalt andre sikkerhetsrabatter eller individuelle forutsetninger enn de som er nevnt ovenfor og disse ikke er fulgt, økes egenandelen med kr 15 000.

7 Sikkerhetsforskrifter

Forsikringsforetaket er helt eller delvis uten ansvar dersom en sikkerhetsforskrift er overtrådt. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11.

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre:

- a) som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for kjøretøyet.
- b) som helt eller delvis har kjøring av den næringsdrivende sine kjøretøy som en del av sitt yrke.
- c) som disponerer firmabil, eller dennes husstandsmedlemmer.

7.1 Bruk og vedlikehold

7.1.1 Førerkort

Fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester myndighetene krever for den klasse og brukstype kjøretøyet tilhører. Sikrede, eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for kjøretøyet, skal påse at bestemmelsene oppfylles.

7.1.2 Kjøretøy

- a) Kjøretøyet skal være utrustet slik at det er i trafiksikker stand og vedlikeholdes jf. Samferdselsdepartementets forskrift om bruk av kjøretøy av 25. januar 1990 nr. 92 med senere endringer.
- b) Kjøretøyet må være vedlikeholdt i henhold til fabrikanten/leverandøren sine anbefalinger. Serviceintervallene må være fulgt og utført på autorisert verksted.
- c) Topp hastighet eller effekt må ikke endres i forhold til spesifikasjonene som forelå ved levering fra fabrikk eller myndighetenes godkjenningskrav.
- d) Kjøretøyet skal ikke overbelastes.
- e) Mønsterdybdekrav til dekk skal overholdes.

7.1.3 Øvelseskjøring

Under øvelseskjøring skal elev og ledsager oppfylle bestemmelsene i vegtrafikkloven § 26. Sikrede, eller den som med sikredes

samtykke er ansvarlig for kjøretøyet, skal påse at bestemmelsene oppfylles.

7.1.4 Instruksjonsbok, kontrollbok og sertifikater

Instruksjonsbok, kontrollbok og sertifikater skal følge kjøretøyet og være lett tilgjengelig for fører. Fører skal være kjent med innholdet og følge dette.

7.1.5 Dekk

- a) Det skal sikres at riktig type dekk for forholdene benyttes.
- b) Det skal benyttes lik dekktype (merke og modell) på hver aksel.
- c) Kjøretøyet skal ha riktig dekktrykk etter hvor mange personer eller last som fraktes.

7.1.6 Mobiltelefon og lignende

Mobiltelefon skal ikke benyttes under kjøring med mindre den er tilkoblet kjøretøyet via Bluetooth. All bruk skal skje via kjøretøyet innebygde funksjoner, enten i form av knapper, stemmestyring eller lignende. Kun oppstart, gjennomføring og avslutning av samtaler er tillatt utover å spille av musikk. SMS, surfing, kamerabruk eller bruk av øvrige apper er ikke tillatt. Handlinger som krever flere trykk eller utføres via kjøretøyet sin touchscreen (for eksempel navigering), bør kun utføres når kjøretøyet står stille.

7.1.7 Skjerm i bil

Bruk av touchscreen og annen type skjermer i kjøretøy skal ikke medføre at blikket fjernes ifra veien eller trafikken. Handlinger som krever flere trykk (for eksempel navigering), bør kun utføres når kjøretøyet står stille.

7.1.8 Lading av elektrisk kjøretøy

- a) Ved lading på hjemmadresse eller hvor kjøretøyet normalt lades, skal det sikres at kursen har overspenningsvern. Kursen skal ikke belastes mer enn kapasiteten

tilsier.

- b) Skjøteledning skal ikke benyttes med mindre det kan dokumenteres at denne tåler belastningen.

7.1.9 Kjøre- og hviletid

Forskrifter om kjøre- og hviletid fastsatt av Samferdselsdepartementet, skal overholdes.

7.1.10 Fartsskriver

Ved skade skal data fra fartsskriver kunne vises forsikringsforetaket.

7.1.11 Kran, tipp, bakløfter eller annen fastmontert redskap

Ved bruk av kran, tipp og bakløfter skal forskrifter fastsatt av leverandør eller av Arbeidstilsynet overholdes. Dokumentasjon må kunne vises ved forespørsel.

7.1.12 Last

Last skal sikres slik at den ikke kan forskyve seg, falle av eller rase ut.

7.1.13 Kjøring på islagt vann

Under kjøring på islagt vann skal isens bæreevne være vurdert og godkjent av offentlig myndighet eller fagkyndig person. Dokumentasjon må kunne fremlegges.

7.1.14 Godstransport

- a) Fraktfører skal undersøke at godset som skal fraktes er ubeskadiget og til stede jf. vegfraktavtaleloven § 12.
- b) Lasten skal sikres slik at den ikke kan forskyve seg, falle av eller rase ut.
- c) Ved transport av termoregulert gods, skal kjøretøyet være utstyrt med kjøle-/varmeaggregat og temperaturskriver.
- d) Fører skal kontrollere at godset som skal fraktes stemmer overens med fraktbrevet og er uskadet. Ved avvik skal dette noteres i fraktbrevet sammen med avsender.

- e) Før transporten påbegynnes, skal føreren påse at lasterommet eller containeren er rengjort og luktfri og ikke har hull eller er utett.
- f) Ved termotransport skal transporttemperatur være oppnådd før godset lastes inn. Temperaturen skal kontrolleres hver tredje time under transporten.
- g) Innlastings- og transporttemperatur skal noteres i fraktbrevet.
- h) Godset skal stues så kompakt at forskyvinger eller fall forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.

7.1.15 Bruk av kran

- a) Det skal sikres at underlaget er stabilt og kan bære vekten av oppdraget.
- b) Støtteben skal være i bruk.
- c) Assistanse-/varslingssystemer skal være i bruk. Ved feil på systemer, skal kranen ikke benyttes.
- d) Det skal sikres at kranen kan bære vekten av godset som skal løftes sett i forhold til uttrekk på kranen.
- e) Ved endt oppdrag skal det sikres at kranen er nedslått/sammenpakket slik at kjøretøyet har sin normale høyde før det kjøres på vei.

7.2 Brann

7.2.1 Automatisk slukkesystem

Automatisk slukkesystem skal vedlikeholdes etter fabrikantens instruksjoner.

7.2.2 Håndholdt brannslukkingsapparat

Håndholdte brannslukkingsapparater skal kontrolleres minst en gang hvert år slik at det sikres at de er funksjonsdyktige. Apparatene skal være lett tilgjengelige, men samtidig beskyttet mot tyveri, nedbør og støt.

7.3 Tyveri

- a) Kjøretøyet skal være lukket og låst når det forlates. Nøkler (herunder digitale) skal ikke befinne seg i eller ved kjøretøyet. Tenning skal være slått av.
- b) Tilhenger eller tilhengerredskap skal være låst til trekkvogn eller annet fast forankringspunkt når det forlates. Alternativt kan hjullås eller låseanordning som hindrer at tilhengeren kan festes til et tilhengerfeste, benyttes.
- c) Avregistrert kjøretøy skal i forbindelse med lagringsforsikring være innelåst i bygning med mindre annet er avtalt med forsikringsforetaket.
- d) Nøkler som ikke er i bruk, skal passes på av eier/rettmessig bruker eller være innelåst i bygning/rom i bygning. Det anbefales at nøkler lagres i skap, boks eller etui med RFID-beskyttelse som blokkerer mot elektronisk tyveri (hacking).
- e) Vognkortets del 2 (dersom to-delt vognkort), eierdokumentet, skal oppbevares adskilt fra kjøretøyet.
- f) Låsbare hjulbolter (dersom dette foreligger), skal benyttes. Se til at låseadapter oppbevares på et trygt sted i kjøretøyet og legges tilbake ved hjulskift.
- g) Ekstra dekk og felger (eller andre deler av kjøretøyet som er midlertidig avmontert), skal oppbevares slik at det er egnet til å hindre innbrudd jf. Straffeloven § 147 i låst:
 - bygning
 - rom i bygning
 - kjøretøy

Uten hensyn til det som er nevnt foran, skal ekstra dekk og felger eller andre deler av kjøretøyet som oppbevares utenfor kjøretøyet, men i garasjeanlegg, i fellesgarasje eller i fellesbod/-rom være fastlåst/-boltet til vegg, tak eller gulv.

- h) Andre deler av kjøretøyet som er midlertidig avmontert, men som av fysiske grunner ikke kan lagres i bygning (for eksempel kran eller vekselflak), skal sikres med FG-godkjent lås.
- i) GPS-maskinstyring (avtakbar skjerm og antenne) skal avmonteres ved endt

arbeidsdag og lagres i låst rom i bygning uten innsyn (slik at det er egnet til å hindre innbrudd jf. Straffeloven § 147).

Ved bruk på anleggs plass, skal apparatet tas med hjem av den enkelte ansatte ved endt arbeidsdag. De samme krav til sikring som over gjelder.

- j) Vedlikeholdsutstyr, kjettinger, stropper, festeutstyr og utvendige styrepaneler som ikke er fastmontert, skal oppbevares i låst kjøretøy eller i utvendig montert låst kasse eller i låst rom i bygning uten innsyn. Ekstrautstyr skal være fastmontert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.
- k) Elektronisk ekstrautstyr skal være fastmontert eller montert i tyverikassett.
- l) Takboks, camperpåbygg, sykkel- eller skistativ, oppbevaringsboks og sykkelvesker skal være fastmontert og låst til kjøretøyet.
- m) Personlige løsøre skal (med mindre det ikke kan fjernes) oppbevares i låst separat bagasjerom, låst takboks, låst hanskerom eller i låst oppbevaringsboks/sykkelveske uten innsyn. Hjelm som ikke kan oppbevares innelåst, skal være låst til kjøretøyet med egnet låseanordning.
- n) Varer og verktøy skal lagres i låst separat bagasje-/varerom uten innsyn.

7.4 Utleie og prøvekjøring

7.4.1 Privatsalg

- a) Eier skal være i besittelse av nøkkel eller digital nøkkel under besiktigelse og prøvekjøring.
- b) Eier skal være med under prøvekjøring.

7.4.2 Bilforhandler

- a) Det skal i tillegg til utleiekontrakt tas kopi eller bilde av identifikasjon før kjøretøyet overlates til leietaker. Godkjent dokumentasjon er førerkort, nasjonalt ID-kort eller pass. I tillegg skal telefonnummer innhentes og kontrolleres om er gyldig. Dokumentasjon må kunne

vises.

- b) Demokjøretøy anbefales utstyrt med sporingssystem med varsling til alarmsentral. Kjøretøy med verdi over kr 1 000 000 skal alltid være utstyrt med sporingssystem.
- c) Underslag i forbindelse med demokjøring for personer ikke bosatt i Norge/ikke norsk statsborger, dekkes ikke.

7.4.3 Bilutleie

- a) Det skal i tillegg til utleiekontrakt tas kopi eller bilde av identifikasjon før kjøretøyet overlates til leietaker. Godkjent dokumentasjon er førerkort, nasjonalt ID-kort eller pass. I tillegg skal telefonnummer innhentes og kontrolleres om er gyldig. Identifikasjon skal kontrolleres opp mot 365id (identifikasjonssystem) eller tilsvarende system. Dokumentasjon må kunne vises.
- b) Utleiekjøretøy skal være utstyrt med sporingssystem med varsling til alarmsentral.

7.5 Ulykke

Skadede må snarest søke lege og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg. Skadede må la seg undersøke av lege utpekt av selskapet, dersom forsikringsforetaket forlanger det.

7.6 Leasing

Leaser/utleier plikter å kontraktstefte med bruker/leietaker at forsikringsforetakets sikkerhetsforskrifter skal følges.

8 Forsett, grov uaktsomhet og rus

8.1 Forsett og grov uaktsomhet

Dersom forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for kjøretøyet grovt uaktsomt eller

forsettlig har medvirket til skaden, kan erstatningen settes ned eller falle bort jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

8.2 Rus

Forsikringsforetaket dekker ikke skade som forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for kjøretøyet har voldt mens han eller hun kjørte kjøretøyet under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende/bedøvende middel, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

9 Melding av skade

Ved skade skal forsikringstaker snarest melde fra til forsikringsforetaket, før kjøretøyet settes inn på verksted. Forsikringsforetakets avtaleverksteder skal benyttes dersom ikke annet er avtalt. Ved å melde skaden på nett, fås det en oversikt over hvilke verksteder som finnes i nærheten.

Følgende skader skal i tillegg meldes politiet

- Personskade
- Skade på dyr
- Brann
- Innbrudd
- Tyveri
- Hærverk
- Ran

Forsikringsforetaket kan kreve at også andre skader meldes politiet.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til forsikringsforetaket innen ett år etter at forsikrede fikk kunnskap om skaden jf. forsikringsavtaleloven § 8-5.

Alle utgifter som kreves erstattet skal dokumenteres med originale kvitteringer.

10 Hvordan erstatningen beregnes

Forsikringsavtaleloven § 6-1 er fraveket. Isteden gjelder følgende:

10.1 Reparasjon

Kan kjøretøyet repareres til vesentlig samme stand som før, erstattes reparasjonskostnaden. Er det avtalt forsikringssum er erstatningen oppad begrenset til forsikringssummen.

Reparasjon av glassruter, hjul og fastmontert tilbehør er begrenset til 50 % av kjøretøyets markedsverdi. Hvis førsterisiko er avtalt erstattes inntil 50 % av kjøretøyets markedsverdi, oppad begrenset til forsikringssummen.

Dersom reparasjon av de enkelte deler etter forsikringsforetaket sin vurdering ikke vil lønne seg, teknisk eller økonomisk, skiftes disse ut med vesentlig likeverdige deler.

Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.

Forsikringsforetaket avgjør om det skal utbetales kontanterstatning i stedet for reparasjon. Om deler ikke lenger kan skaffes (gått ut av produksjon eller lignende), utbetales kontanterstatning tilsvarende delenes listepriis. Kontanterstatning, eksklusive merverdiavgift, utbetales på grunnlag av takst eller sist kjente delepris fra leverandør. Arbeidskostnadene erstattes med 50 %.

10.2 Tap

Har kjøretøyet gått tapt som følge av tyveri, erstattes markedsverdien. Hvis forsikringssum er avtalt erstattes markedsverdien, oppad begrenset til forsikringssummen.

10.3 Totalskade

Er det etter forsikringsforetaket sin vurdering ikke økonomisk forsvarlig å reparere kjøretøyet, erstattes markedsverdien. Hvis forsikringssum er avtalt erstattes markedsverdien, oppad begrenset til forsikringssummen. Skadet kjøretøy overtas av forsikringsforetaket.

10.4 Ekstraustyr, løsøre med mer

10.4.1 Fastmontert ekstraustyr

Erstatning for fastmontert ekstraustyr avskrives med 10 % av verdien som ny for hvert påbegynte år siden det var nytt, maksimalt 50 %. Kjøpsdokumentasjon må kunne fremlegges.

10.4.2 Dekk

Erstatning for dekk avskrives med minimum 10 % per år.

10.4.3 Personlig løsøre

Fradrag gjøres basert på alder og bruk. Kjøpsdokumentasjon må kunne fremlegges.

10.4.4 Verktøy

Erstatning for verktøy avskrives med 25 % av verdien som ny for hvert påbegynte år siden det var nytt, maksimalt 75 %. Kjøpsdokumentasjon må kunne fremlegges.

10.4.5 Varer

- For varer som eier ikke selv har fremstilt, settes forsikringsverdien til innkjøpspris umiddelbart før erstatningstilfellet med tillegg av eventuelle direkte omkostninger som påløper ved ordinær levering inntil ankomst til fabrikk/verksted/lager.
- For halvfabrikata, uferdige varer etc. settes forsikringsverdien til råmaterialenes innkjøpspris med tillegg av omkostninger (herunder andel av

generalomkostninger) som er påløpt. Begge deler etter priser som gjaldt ved ordinær levering og fremstilling umiddelbart før erstatningstilfellet.

- c) For varer som er tilvirket og ferdig for salg, settes forsikringsverdien til partipris umiddelbart før erstatningstilfellet med fradrag for eventuelle sparte omkostninger, rabatter og lignende. For varer som er solgt og ferdig for levering før erstatningstilfellet, legges avtalt salgsspris til grunn med fradrag for sparte omkostninger, rabatter og lignende.

Dokumentasjon må kunne fremlegges.

10.4.6 Maskinskade

Avhengig av kilometer-/alder, gjøres det et fradrag i erstatningen for maskinskade før egenandelen trekkes i fra.

Kilometerstand	Prosent av reparasjonskostnaden
Inntil 100 000 km	Ingen
Inntil 150 000 km	20 %
Inntil 175 000 km	30 %
Inntil 200 000 km	40 %
Over 200 000 km eller 10 år (det som inntreffer først)	100 % (dekningen opphører)

10.5 Egenandel

Egenandel kommer frem av forsikringsbeviset om den ikke kommer frem i dette vilkåret.

Om skaden omfatter flere dekninger, trekkes kun én egenandel, den høyeste.

Om skaden viser seg å bestå av flere skader (som ikke har sammenheng med hverandre), trekkes det egenandel for hver skade.

10.6 Egenandelsreduksjon

Det gis egenandelsreduksjon for tyveri (eller underslag hvis avtalt) med kr 4 000 for hvert av følgende skadeforebyggende tiltak, samlet inntil kr 8 000:

- Fabrikkmontert alternativt FG-godkjent alarm.
- Fabrikkmontert alternativt FG-godkjent sporingssystem (med varsling til alarmsentral).

Det gis egenandelsreduksjon for brann med inntil kr 8 000 for følgende skadeforebyggende tiltak:

- Automatisk brannslukkeranlegg som tilfredsstiller regelverk SBF 127.

10.7 Identifikasjon

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre:

- som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for kjøretøyet.
- som helt eller delvis har kjøring av den næringsdrivende sine kjøretøy som en del av sitt yrke.
- som disponerer firmabil, eller dennes husstandsmedlemmer.

10.8 Ting som kommer til rette

Kjøretøy eller annen del/utstyr som kommer til rette etter at det er utbetalt erstatning kan beholdes mot å betale tilbake erstatningen. Hvis ikke beholder forsikringsforetaket kjøretøyet eller delen/utstyret.

10.9 Tilbakebetaling av erstatning

Har forsikringsforetaket måttet foreta erstatningsutbetaling som forsikringsforetaket etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake.

11 Bonus

Det kommer frem av forsikringsbeviset om det beregnes bonus.

Forsikringsforetaket har rett til å foreta kontroll av opplysninger om bonus og/eller tidligere forsikringsforhold som forsikringstakeren, eller noen på dennes vegne, gir ved inngåelse av forsikringsavtalen.

11.1 Bonusopparbeiding

Det gis 10 % bonus for hvert år uten skade opp til 70 % bonus.

Etter tre skadefrie år med 70 % bonus, gis det 75 % bonus.

Etter tre år uten skade med 75 % bonus, vil det ikke være bonustap ved første skade (75 % 4 år eller mer).

11.2 Bonustap

Ved skade som fører til utbetaling for forsikringsforetaket, reduseres bonusen med 5 % ved 75 % bonus (unntak: 75 % 4 år). Ved bonus 80 %, 70 % eller lavere, reduseres bonusen med 10 %.

Ved skade som fører til utbetaling for forsikringsforetaket, reduseres bonusen ved neste fornyelse.

Bonustap beregnes for ansvar- og kaskoskader.

Bonustap beregnes ikke for skade som følge av:

- Tyveri
- Brann
- Redning
- Glass
- Maskinskade
- Parkeringsskade (hvis erstatningsmessig under Kasko Pluss)
- Feilfylling (hvis erstatningsmessig under Kasko Pluss)
- Nøkkel eller ladekabel (hvis

erstatningsmessig under Kasko Pluss)

- Ansvar ved bruk av kran
- Ansvar for hengende gods i kran
- Godsansvar
- Flytteansvar
- Underslag

I tillegg beregnes ikke bonustap for:

- Viltskade (forutsatt at skaden er meldt politi eller viltnevd på stedet og kan dokumenteres)
- Skader som direkte skyldes naturulykker i henhold til naturskadeforsikringsloven som flom, storm, skred eller stormflo

12 Tilleggsvilkår

12.1 Fører- og passasjerulykke

Det kommer frem av forsikringsbeviset om fører- og passasjerulykke er dekket.

12.1.1 Hva dekkes

Skade på kroppen forårsaket ved en plutselig, ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle). Kjøretøyet eller tilkoplede tilhenger/utstyr må være direkte årsak til skaden.

Forsikringssum:

- a) Ulykkeskade: inntil kr 200 000 per person
- b) Dødsfall: inntil kr 100 000 per person

Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1 000 000.

Erstatningen fordeles forholdsmessig mellom de skadelidte.

a) Dødsfall

Dersom ulykkeskaden medfører dødsfall innen ett år, betales dødsfallserstatning. Hvis sikrede på dødsfallstidspunktet ikke etterlater seg ektefelle/samboer i live, egne barn eller kan dokumentere at han/hun forsørget sine foreldre, er erstatningen begrenset til kr 10 000.

Det gjøres fradrag dersom

invaliditetserstatning er betalt for samme skade.

Dør den sikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning dersom ulykkesskaden ville ha medført varig medisinsk invaliditet. Erstatningen beregnes ut fra invaliditetsgraden som antas å ville blitt den endelige dersom sikrede hadde vært i live. Dødsfallserstatningen tilfaller forsikredes ektefelle/samboer, se definisjon av samboer under, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

Samboer

Person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold, hvis det kommer frem i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede/sikrede i de siste to årene, eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Dette gjelder likevel ikke dersom det på tidspunktet for forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

Begunstigelse

I henhold til forsikringsavtaleloven kan det oppnevnes en eller flere personer som begunstigede. Begunstigede har rett til forsikringsforetakets ytelser ved forsikredes død. Begunstigelse må avtales med forsikringsforetaket og vil komme frem av forsikringsbeviset

b) Medisinsk invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet, har sikrede rett til invaliditetserstatning når invaliditetsgraden er fastsatt, dog tidligst ett år etter skadedato. Hvis invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil tre år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli invaliditetsgraden ut fra tilstanden på treårsdagen. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

c) Spesielle bestemmelser for forsikringen

1. Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av medisinsk invaliditet. Ved fastsettelse av erstatningen tas det ikke hensyn til yrke, inntekt eller individuelle anlegg/forhold.
2. Graden av invaliditet fastsettes etter Sosialdepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, del II og del III, men ikke det øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk. Ved skadefølger som ikke er angitt i tabellen, skal skadegraden fastsettes skjønnsmessig på grunnlag av en sammenligning med skadefølger i tabellen.
3. Ved tap av synet på ett øye, når synet på det andre øyet manglet før ulykkeshendelsen, settes invaliditetsgraden til 100 %.
4. Ved redusert syn fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av synsevnen med beste optiske hjelpemiddel.
5. Ved tap av hørselen på ett øre når hørselen på det andre øret manglet før ulykkeshendelsen, settes invaliditetsgraden til 65 %.
6. Ved redusert hørsel fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig med bruk av veltilpasset høreapparat.
7. Erstatningen for en og samme ulykkesskade kan ikke overstige 100 %. Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering ("reduksjonsmetoden"). Hvis ulykkeshendelsen medfører skade av en kroppsdel som fra før av har nedsatt funksjon, gjøres fradrag i invaliditeten tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at invaliditeten blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning.
8. Tannskade og arr som utelukkende virker vansirende, gir ikke rett til invaliditetserstatning.
9. Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén sammen med

ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet eller død, reduseres erstatningen forholdsmessig.

12.1.2 Hva dekkes ikke

- a) Behandlingsutgifter.
- b) Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører varig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.
- c) Skade som følge av slagtilfelle, besvimelse eller annen sykkelig tilstand, herunder sinnssykdom eller akutt sinnsforvirring.
- d) Følgende sykdommer eller sykelige tilstander som har ført til medisinsk invaliditet eller dødsfall, selv om ulykkesskade kan påvises som årsak: muskel- og skjelettsykdommer, for eksempel lumbago/isjias med eller uten skiveskade/prolaps, spinalstenose, spondylolyse, listhese, reumatisk eller annen degenerativ skjelettlidelse, fibromyalgi, hjerte-/karsykdommer, nevroses.
- e) Skader som skyldes selvforskyldt beruselse etter inntak av alkohol, narkotiske stoffer eller piller.
- f) Skade ved forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.
- g) Skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av lege, sykehus eller fysikalsk institutt. Forsikringsforetaket dekker likevel skade som oppstår når sikrede behandles på grunn av en ulykkesskade som er erstatningsmessig.
- h) Skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur.
- i) Forsikringsforetaket dekker likevel skaden når årsaken er en nødssituasjon sikrede ufrivillig var kommet opp i.
- j) Skade fremkalt forsettlig.
- k) Forsikringsforetaket er likevel ansvarlig dersom sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.
- l) Selvmord eller forsøk på selvmord.

- m) Forsikringsforetaket dekker likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak - og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes at sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.
- n) Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser.

12.2 Rettshjelp

Det kommer frem av forsikringsbeviset om rettshjelp er dekket.

12.2.1 Hva dekkes

Rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner dekkes når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av forsikret kjøretøy. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

I vurderingen av hva som er rimelige og nødvendige utgifter, er tvisteloven § 10-5 og kapittel 20 i Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, retningsgivende.

Tvisten må falle inn under meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet, jf. domstoloven § 1, 2 ledd eller de alminnelige domstoler, jf. domstoloven § 1, 1 ledd. Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstoloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelp utgifter.

12.2.1.1 Utgifter til retten, sakkyndige og vitner

Forsikringsforetaket dekker utgifter til:

- a) sakkyndige som er oppnevnt av retten.
- b) sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, så lenge utgiftene på forhånd er godkjent av forsikringsforetaket.
- c) vitner, kun ved hovedforhandlinger og

bevisopptak.

12.2.1.2 Saksomkostninger

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra forsikringsforetaket dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten godkjennelse fra forsikringsforetaket bærer sikrede omkostningene selv. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

12.2.1.3 Tvist oppstått når kjøretøyet er solgt eller ved kjøp av nytt kjøretøy

Selv om kjøretøyforsikringen ikke var i kraft da tvisten oppstod, dekkes likevel følgende tvilstilfeller:

- a) Dersom kjøretøyet er solgt og forsikringen hos forsikringsforetaket opphørte i forbindelse med salget, dekkes rettshjelputgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.
- b) Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av nytt kjøretøy som sikrede ennå ikke har ordnet egen forsikring på, dekkes rettshjelputgifter dersom nåværende kjøretøy var forsikret i forsikringsforetaket på kjøpstidspunktet.

12.2.2 Hva dekkes ikke

- a) Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv med mindre tvisten gjelder skade på fører av kjøretøyet.
- b) Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdningsbidrag, bo-deling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.

- c) Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
- d) Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- e) Straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
- f) Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning.
- g) Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
- h) Tvist i saker ved trafikkskade på person der rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand og til spesialutredninger kan kreves erstattet under bilansvarsloven (jf. skadeerstatningslovens § 3-1). Utgifter til rettslig behandling av slike tvister kan imidlertid dekkes etter at stevning er tatt ut mot trafikkforsikringsselskapet og dette har avslått å dekke videre rimelige og nødvendige utgifter i forbindelse med tvisten. Øvrige bestemmelser i rettshjelpsforsikringen gjelder ellers for tvisten.
- i) Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.
- j) Idømte sakskostnader, enten de har hjemmel i lov eller avtale, dekkes ikke.

12.2.3 Forsikringssum

Samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige

forsikringsselskap, eller om den/de forsikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere forsikringsselskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av forsikringsforetaket på forhånd.

12.2.4 Egenandel

Egenandelen er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp.

Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

12.2.5 Behandling av rettshjelpskader

- a) Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpsforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til forsikringsforetaket og senest ett år etter at advokat ble kontaktet. Dersom advokat benyttes under offentlig forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til forsikringsforetaket fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt utnyttet.
- b) Forsikringsforetaket har rett til å velge advokat som etter sakens art og sikredes bosted eller forholdene ellers passer for oppdraget.
- c) Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige. Er det flere parter på samme side med likelydende interesser, kan forsikringsforetaket kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.
- d) Forsikringsforetaket kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av utgiftene som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere forsikringsforetaket om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under

eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har forsikringsforetaket samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, skal forsikringsforetaket ha oppdragsbekreftelse, timeliste, spesifisert salæroppgave og dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

12.3 Leasing

Når kjøretøyet er utleid i henhold til lovlig leasingavtale, avstår forsikringsforetaket fra å vise til manglende premiebetaling eller brudd på sikkerhetsforskrifter overfor utleier eller dennes rettsetterfølger (heretter kalt eier). Betingelsen for erstatning er at eieren ikke visste eller burde vite om overtredelse av forholdene i avsnitt ovenfor.

Fremsetter eieren krav mot forsikringsforetaket, må det dokumenteres at leieren ikke har evne til å betale skaden. Kostnader i denne forbindelse dekkes ikke av forsikringsforetaket.

Forsikringen bortfaller dersom kaskoforsikringen opphører. Forsikringsforetaket plikter å varsle eier med 14 dagers varsel dersom forsikringen sies opp eller bortfaller.

12.4 Panthaver

Når det er registrert pantheftelse på kjøretøyet og forsikringsforetaket har utstedt forsikringsattest, dekker forsikringsforetaket panthaverinteressen til fordel for panthaver når kjøretøyet er tapt ved tyveri eller kondemnert etter tap/totalskade jf. punkt 10.2-10.3.

Dekningen gjelder også når forsikringsforetaket har avslått dekning helt eller delvis på grunnlag av

forsikringsavtaleloven §§ 4-6 til 4-11 og 8-1,
eller på grunn av manglende premiebetaling.

Setter panthaver fram krav mot
forsikringsforetaket, må det dokumenteres at
forsikringstakeren ikke har økonomisk evne
til å betale skaden. Omkostninger i denne
forbindelse erstattes ikke av
forsikringsforetaket.

Forsikringen gjelder ikke i de tilfeller hvor
skaden på kjøretøyet er blitt erstattet av
andre.

Forsikringen bortfaller dersom
kaskoforsikringen opphører.
Forsikringsforetaket plikter å varsle
panthaver med 14 dagers varsel dersom
forsikringen sies opp eller bortfaller.